

A ט"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of מסכת נדרים דף ל"ט
Some of the topics we will learn about include.

The Mishnah's Halachah of המודר הנאה מחבירו ונכנס לבקר עומד אבל לא יושב

If the מודר visits the מודר while he was sick, he may stand, but may NOT sit down. The Gemara will give several reasons for the distinction between עמידה and ישיבה in various situations:

בשנכסי מבקר אסורין על החולה

A case in which the patient is the מודר and the visitor is the מודר. The patient may not benefit from the visitor.

בשנכסי חולה אסורין על המבקר

A case in which the visitor is the מודר and the patient is the חולה. The מבקר is prohibited to benefit from the חולה.

A

המודר הנאה מחבירו
ונכנס לבקר
עומד אבל לא יושב

בשנכסי חולה
אסורין
על המבקר

בשנכסי מבקר
אסורין
על החולה

B

במקום שנוטלין שכר על הישיבה

Where a מבקר collects a fee for sitting with a חולה - As the Ran explains; this is permitted, because ישיבה יותר מן המצוה

ישיבה is more than the Mitzvah of ביקור חולים requires, which can be performed through עמידה. However, ואין נוטלין שכר על העמידה

The מבקר does NOT collect a fee when he stands before the חולה, because

עמידה היא המצוה עמידה is the Mitzvah itself.

במקום שאין נוטלין שכר על הישיבה שלא יבואו ליטל שכר כל העמידה

Where they are מחמיר, and do NOT collect payment even for ישיבה, out of concern that one may collect payment for עמידה;

B

ואין
נוטלין שכר
על העמידה

במקום
שנוטלין שכר
על הישיבה

במקום
שאינ נוטלין שכר
על הישיבה
שלא יבואו ליטל שכר
על העמידה

C ולא אדריה מן חיותיה
The **מדיר**, the **חולה** did NOT intend to make a נדר for life-essential matters such as ביקור חולים.

רמז לביקור חולין מן התורה
There is a Torah source for ביקור חולים

C

ולא אדריה
מן חיותיה

רמז לביקור חולין
מן התורה

D ביקור חולים אין לה שיעור
There are NO limits for ביקור חולים.
אביי explains
אפי' גדול אצל קטן
That even an important person is obligated to visit a חולה who is a simple person.
רבא explains
אפי' מאה פעמים ביום
That one is obligated to visit a חולה even 100 times during the same day.

אין כל חדש תחת השמש
Hashem does NOT create new entities following creation.

D

ביקור חולים
אין לה שיעור

אפי' גדול אצל קטן
explains אביי

מאה פעמים ביום
explains רבא

אין כל חדש
תחת השמש

1 So let's review ...

Zugt Di Mishnah

המודר הנאה מחבירו ונכנס לבקרו
עומד אבל לא יושב

A person who is prohibited in all benefits from his friend;
and one visits the other while he is sick, he may stand, but
NOT sit.

The Gemara offers three explanations for the distinction
between עמידה and ישיבה in various situations:

1.

שמואל explains

בשנכסי מבקר אסורין על החולה

The Mishnah is referring to a case in which the patient is
the מודר, and the visitor is the מדיר.

ובמקום שנוטלין שכר על הישיבה

And the Mishnah is speaking of where a מבקר collects a
fee for sitting with a חולה.

As the Ran explains; this is permitted, because

ישיבה יותר מן המצוה

is more than the Mitzvah of ביקור חולים requires,
which can be performed through עמידה. However,

ואין נוטלין שכר על העמידה

The מבקר does NOT collect a fee when he stands before
the חולה, because

עמידה היא המצוה

עמידה is the Mitzvah itself.

And the Rosh explains

נראה כמבזה מצוה

Taking money degrades the Mitzvah.

Therefore

עומד

The מבקר, the מדיר, may stand, without pay, because
לא מהני ליה

שהרי אין נוטלין שכר על העמידה

The מודר does NOT benefit from NOT paying, because
there is NO שכר for עמידה.

And the Ran adds,

The מודר does NOT benefit from the ביקור, the visit itself,
because

ממילא מתהני

He only benefits indirectly.

However,

אבל לא יושב

The מדיר may NOT sit down without pay, because
מהני ליה

שהרי נוטלין שכר על הישיבה

The מודר DOES benefit from NOT paying, because there
IS שכר for ישיבה.

1

משנה:

המודר הנאה מחבירו ונכנס לבקרו
עומד אבל לא יושב

Three explanations :

שמואל explains

בשנכסי מבקר
אסורין על החולה

ואין
נוטלין שכר
על העמידה

Because
אמידה היא המצוה

ובמקום
שנוטלין שכר
על הישיבה

Because
ישיבה יותר מן המצוה

Therefore...

עומד
לא מפני איב
לפני אין נוטלין שכר
לא הפמידה

אבל
לא יושב
מפני איב
לפני נוטלין שכר
לא הישיבה

2 The Ran explains:
 However
 במקום שאין נוטלין שכר על השיבה
 שלא יבואו ליטול שכר כל העמידה
 Where they are מחמיר, and do NOT collect payment even
 for ישיבה, out of concern that one may collect payment for
 עמידה;
 מותר בין בישיבה בין בעמידה
 The מודיר may both, sit down and stand without pay,
 because
 לא מהני
 שהרי אין נוטלין שכר
 They don't take payment anyway even for ישיבה.

2
 The Ran explains:
 However
 במקום שאין נוטלין שכר על הישיבה
 שלא יבואו ליטול שכר כל העמידה
 מותר בין בישיבה בין בעמידה
 לא מהני
 שהרי אין נוטלין שכר

3 2.
 ואיבעית אימא
 גזירה שמא ישהא בישיבה
 As the Ran explains the Mishnah may refer to
 במקום שאין נוטלין שכר על ישיבה ועל העמידה
 Where they do NOT accept payment for both, ישיבה, and
 עמידה - However
 נוטלין שכר על השהייה
 They DO collect payment for lengthy visits. Therefore,
 עומד Because
 לא מהני
 שהרי אין נוטלין שכר
 And there is NO concern for השהייה in which the מודיר does
 collect payment, because
 אית ליה היכירא בעמידה
 The fact that he MUST stand, is a reminder for the איסור
 השהייה. However,
 לא יושב
 Because
 גזירה שמא ישהא בישיבה
 דלית ליה היכירא
 There IS a concern for השהייה, because sitting is NOT a
 reminder.

3
 ואיבעית אימא
 גזירה שמא ישהא בישיבה
 במקום שאין נוטלין שכר על ישיבה ועל העמידה
 However
 נוטלין שכר על השהייה

Therefore...

<p>עומד</p> <p>There's no concern for עומד, because אית ליה היכירא בעמידה</p>	<p>לא יושב</p> <p>אזייה לא יושב בישיבה דלית ליה היכירא</p>
---	--

4 3.
 explains עולא
 בשנכסי חולה אסורין על המבקר
 The Mishnah is referring to a case in which the visitor is
 the מודר, and the patient is the מודר. The מבקר is prohibited
 to benefit from the חולה. Although
 נהנה בדריסת הרגל
 The מבקר benefits from entering the חולה's domain.
 However
 לא אדריה מן חיותיה
 The מודר, the חולה did NOT intend to make a נדר for
 life-essential matters such as ביקור חולים. Therefore
 עומד
 Because
 לא אדריה מן חיותיה
 There was NO נדר for ביקור חולים through עמידה which is
 חיותיה. However,
 לא יושב
 Because
 אפשר בעמידה
 There WAS a נדר for ביקור חולים through ישיבה, because it is
 NOT חיותיה, since it can be done through עמידה.

4
 explains עולא
 בשנכסי חולה
 אסורין על המבקר
 However
 לא אדריה מן חיותיה
 such as ביקור חולים

<p>עומד</p> <p>Because לא אדריה מן חיותיה</p>	<p>לא יושב</p> <p>Because אפשר במידה</p>
---	--

5 The Gemara cites a Braisa that refers to בשנכסי חולה אסורין על המבקר

חלה הוא נכנס לבקר
 If the מבקר became sick, the מווד may perform ביקור חולים, because לא אדריה מן חיותיה
 However חלה בנו שואלו בשוק
 If the מבקר's son became sick, the מווד may NOT perform ביקור חולים, because אדריה מן חיותיה דבריה
 The מבקר DID intend to make a נדר for his son's life-essential matters
 =====

The Gemara continues with a discussion regarding the Mitzvah of ביקור חולים:
 ריש לקיש says רמז לביקור חולין מן התורה מנין
 There is a Torah source for ביקור חולים in the Pasuk regarding קרח, in which Moshe Rabeinu stated; אם כמות כל האדם ימותון אלה וגו' לא ה' שלחני
 If these people will die naturally, then I am NOT Hashem's messenger. The Gemara explains: אם כמות כל האדם ימותון אלה
 שהן חולים ומוטלים בעריסתן ובני אדם מבקרים אותן
 If the עדת קרח will die naturally, in which people will come to visit them while they are sick.
 מה הבריות אומרים לא ה' שלחני לזה
 The visitors will claim that Moshe was NOT Hashem's messenger, because עדת קרח was NOT punished.
 =====

5

ברייטא:

בשנכסי חולה אסורין על המבקר

חלה בנו	חלה הוא
שואלו בשוק	נכנס לבקר
Because	Because
<i>אדריה מן חיותיה דבריה</i>	<i>לא אדריה מן חיותיה</i>

◆ The Mitzvah of ביקור חולים:

ריש לקיש says

רמז לביקור חולין מן התורה מנין?

▼

אם כמות כל האדם ימותון אלה וגו' לא ה' שלחני

לכן חולין ומוטלים בקריסתן ובני אדם מבקרים אותן

מה הבריות אומרים לא ה' שלחני לזה

6 רבא Darshens the Pasuk in which Moshe Rabeinu told the Yidden

'אם בריאה יברא ה' ופצתה האדמה את פיה וגו' וידעתם כי נאצו האנשים האלה את ה'

If Hashem will create an opening in which the ground will split open, then you will know that קרה was insulting to Hashem.

אם בריאה גיהנום מוטב תהיה 'אם לאו יברא ה'

If the גיהנום was already created, then the קרה will fall in - and if NOT, then Hashem will create the גיהנום.

The Gemara explains that this only refers to פומא, the entrance, to גיהנום, in which פומא להכא מקרב

If the entrance to גיהנום is close by, then ופצתה האדמה את פיה

However

פומא הכא לא מקרב

If the entrance to גיהנום is NOT close by, then 'יברא ה'

פומא להכא ליקרב

Hashem will move the entrance closer.

6 *darshens...*

Moshe Rabeinu told the Yidden

אם בריאה יברא ה'
ופצתה הארמה את פיה וגו'
וידעתם כי נאצו האנשים האלה את ה'

אם בריאה גיהנום - מוטב תהיה
אם לאו - יברא ה'

The Gemara explains

this only refers to פומא, the entrance, to גיהנום

פומא הכא
לא מקרב
Then
'יברא ה'
פומא להכא ליקרב

פומא להכא
מקרב
Then
ופצתה הארמה
את פיה

7 However Moshe Rabeinu did NOT intend for Hashem to create a גיהנום, because

גיהנום

קודם שנברא העולם

גיהנום was already created before creation.

And Moshe did NOT intend for Hashem to create a פומא, a new entrance, because the Pasuk states

אין כל חדש תחת השמש

Hashem does NOT create new entities following creation.

=====

7 *Moshe did NOT intend for Hashem to create*
גיהנום

גיהנום
קודם שנברא
העולם

Moshe did NOT intend for Hashem to create
פומא

אין כל חדש
תחת השמש

8 The Gemara cites a Braisa
 ביקור חולים אין לה שיעור
 There are no limits for ביקור חולים.
 אביי explains
 אפי' גדול אצל קטן
 That even an important person is obligated to visit a חולה
 who is a simple person.

רבא explains
 אפילו מאה פעמים ביום
 That one is obligated to visit a חולה even 100 times during
 the same day.
 =====

רבי אחא בר חנינא says
 כל המבקר חולה נוטל אחד מששים בצערו
 One that visits a sick person takes away one-sixtieth of the
 illness.
 The Gemara explains that this does NOT mean that 60
 people can take away the entire illness. Rather that each
 מבקר takes away one-sixtieth of what remains after the
 previous מבקר.
 וכעישורייתא דבי רבי
 The way Rebbe explains the disbursement of נכסים
 the dowry that יתומות receive which equals one-tenth of
 their father's assets.
 The Gemara also teaches;
 בבן גילו
 A מבקר can take away one-sixtieth, only when he and the
 חולה share the same מזל.

8 כר"מ:

**ביקור חולים
 אין לה שיעור**

אביי explains
**אפילו
 גדול
 אצל קטן**

רבא explains
**אפילו
 מאה פעמים
 ביום**

רבי אחא בר חנינא says

**כל המבקר חולה
 נוטל אחד מששים בצערו**

*Each מבקר takes away one-sixtieth
 of what remains after the previous מבקר*

וכעישורייתא דבי רבי

בבן גילו
 Only when he and the חולה
 share the same מזל